

LITA CABELLUT, ELS LABERINTS DE L'ALTERITAT

A ESTONES

Carles Duarte i Montserrat

POETA

La Fundació Vila Casas, que duu a terme una labor formidable en el món de l'art, ha organitzat una exposició retrospectiva de l'artista catalana Lita Cabellut, que ha assolit una extraordinària projecció internacional. L'obra de Cabellut no és neutra ni asèptica. No hi trobem només el domini magistral de la tècnica. Hi emergeixen passió i instint. Hi ressona la tensió del límit, una poderosa pulsó dionisiaca, transgressora. No és que no hi hagi reflexió, però Cabellut no s'hi sotmet: se'n

nodreix. No es refugia en la racionalitat, perquè sap que en art la raó no pot inhibir l'impuls creatiu. Cabellut és una artista que s'aventura pels territoris arriscats per on transiten la consciència i la follia. François Cheng ens diu que l'art occidental és el que més ha mirat de fit a fit el rostre humà i ha escrutat totes les facetes del seu misteri. Cabellut hi assoleix una intensitat corprenedora i inquietant. No es limita a plasmar als seus quadres la realitat aparent, sinó que lluita per retratar-ne l'ànima, amb les seves ombres desfigurades, que la fan complexa i que l'allunyen d'harmonies ideals ensucrades. Hi percebem una escenificació teatral, cromàtica, catàrtica que ens atreu amb una força insòlita, on les figures travessen el llindar del concret per endinsar-se en els perfils imprecisos del somni. Potser la clau d'una part significativa de l'obra de Cabellut (no pas naturalment les instal·lacions florals) és

la mirada. La tensió, la solitud, l'arrogància, l'embriaguesa, l'abisme... concentrats en l'expressió d'uns ulls. Hi copsa i hi reflecteix la llum i l'ombra de la condició humana. Resseguint la seva obra, hi reconeixem i hi intuïm l'esperpent, que no està situat només en l'àmbit de la marginalitat, sinó que està latent en el que som i el que ens envolta. El que és sinistre forma part de nosaltres, encara que ens esforcem a situar-lo més enllà de les nostres barreres personals: la pell i els records.

Lita Cabellut transgredeix aquestes fronteres que ens indueixen a la passivitat, a la seguretat confortable d'afrontar el dolor de viure com a espectadors,

«Potser la clau d'una part significativa de l'obra de Cabellut és la mirada. La tensió, la solitud, l'arrogància, l'abisme... concentrats en l'expressió d'uns ulls»

com si la mort que ens encaixa s'hagués oblidat de nosaltres. Cabellut ens impressiona perquè és honesta i autèntica, perquè ens interpel·la, perquè, al capdavant, hi som. Ens confronta amb la nuesa no merament corporal, sinó amb la del desemparament i la desolació de l'esperit quan deixa enrere la cuirassa protectora de la rutina. Cabellut concep i basteix un mirall des d'on projecta dins nostre l'altre, en la seva tragèdia (tota vida conté una tragèdia, tota vida participa del que perdura: el desig i la llàgrima) i en la seva flama. A Lita Cabellut hi ha ferida que sagna, crit, humanisme de pell, no d'erudició. Hi ha un elogi de la diferència, de la diversitat. És art en estat pur, però també és cultura, perquè s'hi integren existències que ens arriben del passat. Al seu univers pictòric es fonen dimensions diverses de la tradició per ressorgir en una obra d'una contemporaneïtat radical.